

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.

UN NUMĂR 3 LEI.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU.

COLABORATORI:

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Breazu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringenar, A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghia.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și partic. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inceputul anului școlar

a fost totdeauna o dată producătoare de fiori și îngrijorare. Copiii cei răi și leneși se înfiorează la această dată fiindcă se văd din nou trimiși la școală de către părinții lor.

Chiar și dintre copiii cei buni, mulți pleacă măhniiți la școală. Aceștia ar dori să se prelungească vacanța de vară pentruca să-și poată continua liniștii jocurile și petrecerile lor plăcute.

Îngrijorați sunt și părinții copiilor.

În criza financiară de astăzi, ei nu mai știu de unde să ia bani pentru a putea plăti taxele școlare, îmbrăcămintea, locuința, cărțile și rechizitele cele multe și scumpe. Și apoi că sunt părinți și de aceia, cari se supără acum pe școală și pe învățot fiindcă aceștia le iau copiii dela munca câmpului și păzitul vitelor. Cu toată străduința noastră n'am putut lumina îndeajuns pe toți țărani noștri ca să știe prețui mai mult instrucția copiilor lor. La începutul acestui an școlar numai puțin îngrijorați sunt și învățătorii noștri. Mulți dintre ei vor intra în școală cu multă amăreală în suflet. Și

nu e mirare. Unii dintre ei nu și-au primi nici astăzi salariul de pe cele două luni din urmă. Alții apoi sunt siliți să între în săli nespoite, cu geamuri sparte, cu mobilier insuficient ori nereparat și fără combustibil pe iarnă. Criza financiară n'a îngăduit tuturor percepțiilor și primăriilor comunale ca să achite la timp lefurile învățătoresți și să dea ceace se cuvine școalelor.

Dupăcum se vede noul an școlar se începe între niște auspicii nu prea încurajatoare.

Totuși nu e bine ca învățătorii noștri să-și piardă cumpătul. Din contră să se pună serios pe lucru dela început. Să fie încredințați, că numai prin muncă necurmată și buna economisire a banului vor putea învinge greutățile vieții de astăzi.

Să nu se pierdă deci timpul cel scump înzadar. Învățătorii să caute a-și face datoria cum se cuvine. Ei să întrebuițeze toate mijloacele pentruca să câștige iubirea elevilor și stima locuitorilor din comună.

Când au obținut această iubire și stimă atunci și-au creat o atmosferă plăcută în care vor putea suporta mai cu inlesnire mizeriile produse de criza financiară acută de astăzi.

În atmosfera aceasta vor gusta mulțumire sufletească după truda muncii lor și vor căpăta noi îndemnuri de luptă și jertfire pentru opera la care s'au dedicat.

Marian Sasu.

Increstături.

Deși lucrurile s'au petrecut cam de mulțisor totuși nu ne putem răbda, ca să nu le încrestăm. Credem, că e bine ca lucrurile aceste se rămâne bine fixate și în coloanele acestei modeste reviste.

În urmare amintim mai întâi de *adunarea generală* a asociației inv. din acest județ, ținută la Abrud în zilele de 29 și 30 Iunie a. c. Adunarea aceasta deși ținută într'un centru despărțat din județ, unde călătoria e mai anevoioasă și costisitoare, totuși relativ a fost binișor cercetată. A făcut însă rea impresie absența dlor învățători din *Alba-Iulia*, de unde n'a venit nimenea, deși avem acolo numai puțin de cât 18 învățători și

invățătoare. Oarecum să clasificăm această totală și semnificativă absență ?

Discursul de deschidere al adunării, rostit de către domnul *Alexandru Duvlea* — președintele asociației — a fost plin de idei frumoase și constatări juste. Salutul dlui *Nicolae Ciura* — primarul orașului Abrud — a fost foarte elogios pentru învățătorii noștri, iar cuvintele calde și respicate ale dlui revizor *M. Sasu*, adresate învățătorilor cu care a muncit alături de zece ani de zile, au fost primite cu multă satisfacțiune din partea acestora. Banchetul, care a urmat după ședința această festivă, a fost plin de animație. Intre toasturile, cari s'au rostit la banchet, s'a remarcat cel al dl *I. Micu* — directorul școlii normale din localitate — pentru învățătorii și revizorul județului.

La ședința publică din după amiaza primei zile a luat parte un public imens, din toate straturile sociale. Credem că acest public a rămas deplin mulțumit de cece a auzit și văzut în această ședință. Și de fapt, conferința dlui revizor *M. Sasu* cu subiectul: *Rolul Românilor din Munții Apuseni în lupta pentru păstrarea ființei noastre naționale*, a durat aproape două ore și a fost ascultată cu mare atențiune din partea publicului. Mulți au cerut ca această frumoasă și foarte documentată conferință să fie publicată în broșură spre a ajunge în cât mai multe mâni.

În cece privește producțiunea elevilor dela școala primară de stat din Abrud nu putem de cât să aducem elogiile învățătorilor și elevilor pentru munca depusă și frumoasele prestațiuni, cari au plăcut tuturor.

Concertul, aranjat seara de către corul asociației, a fost admirabil, stârnind mare entusiasm în sânul publicului și a celorlalți învățători. Cu toții au rămas adânc impresionați de prestațiunile într'adevăr artistice ale acestui cor, care face fală asociației învățătorilor din acest județ.

Ședința a doua din ziua următoare s'a ținut într'o atmosferă caldă și foarte animată. Punctele din program s'au desbătut foarte repede deoarece lumea era grăbită ca să plece în excursiunea proiectată prin munți. Mulțumita protocolară, exprimată de adunarea dirigintelui și învățătorilor coriști precum și membrilor corpului didactic dela școala primară de stat din Abrud, a fost cea mai îndreptățită răsplată pentru munca și ostenelele depuse de către aceștia.

* * *

Excursiunea, care a avut loc după sfârșitul adunării gen. din Abrud, a fost cât se poate de plăcută și instructivă. Pe un timp frumos de vară s'a cercetat cu autobusele în ziua cea dintâi Cernița, Vulcanul, Bradul și Tebea; în ziua a doua Buciumurile cu Detunata; în ziua a treia Roșia Montană, Câmpenii și Vidrele; în ziua a patra Valea Arieșului și Turda. Cu excepția unui mic accident de autobus, întâmplat la Vidra, și care din fericire n'a avut urmări grave; toate au decurs în cea mai bună ordine.

Pretotindenea învățătorii noștri au fost primiți cu drag, făcându-li-se toate inlesnirile posibile. Mișcătoare a fost primirea în Bucium-Șasa, unde a muncit ca învățător dl revizor M. Sasu. Aci foștii lui elevi și eleve — între care și dș. învățătoare Aurora Popa și Olimpia Macavei dela școala din comună — au ridicat în onoarea sa și a excursioniștilor o frumoasă poartă triumfală, care a uimit pe toți. Nu mai puțin mișcați au fost excursioniștii și în Roșia Montană, unde au fost întimpinați de învățătorii și elevii școlii, cari au intonat cântări frumoase împreunate cu calde saluturi de bineventare. Învățătorii și locuitorii din aceasta comună s'au întrecut care de care cu ospătarea învățătorilor noștri. La Turda asemenea s'a făcut o primire caldă, fiind bine ospătați de către colegii învățători de acolo. În toate locurile unde s'au făcut popasuri, a cântat mândrul nostru cor.

Corul asociației, condus de dl inv. I. Goția din Sebeș și format în majoritate din învățători și învățătoare din plasa Sebeș, zic, a fost o mare surprindere pentru cei mai mulți dintre noi. Se credea, că un astfel de cor nu se va putea forma nici când; mai ales că se încercase acest lucru și în anii precedenți. Dar iată, că acest cor există și până acuma a concertat în Sebeș, Abrud, Roșia Montană, Câmpeni, Turda și Alba-Iulia, storcând admirația tuturor.

Asociația trebuie să fie foarte recunoscătoare dlui I. Goția, fiindcă are cel mai mare merit în organizarea acestui cor, care va putea să se prezinte ori unde, căci numai elogii ne va aduce. Numai puțin vrednici de laudă sunt învățătorii și învățătoarele coriste, care n'au prețetă să alerge la repetițiile corului, destul de obositoare și costisitoare în ziua de astăzi.

Iată ce se poate face prin munca, dragostea și solidaritatea dintre învățătorii noștri. Corul acesta nu este iertat să se desțame, din contră trebuie susținut cu orice jertfe. Și asociația e datoare să găsească mijloacele pentru susținerea lui.

* *

Congresul Asociației învățătorilor din Ardeal, ținut în Alba-Iulia — capitala județului nostru — în zilele de 29 și 30 Aug. a. c. a fost cea mai grandioasă manifestație învățătorească de aci în ultimii zece ani. Punctul culminant al acestei manifestațiuni a constat din votarea cu mare însuflețire a următoareii moțiuni: „*Învățătorimea din Ardeal, Bănat, Crișana, și Maramures, întrunită la al XI-lea congres în cetatea unificării spirituale și naționale, hotărăște unificarea asociației lor cu Asociația Generală a învățătorilor. Indrumează comitetul central și consiliul general ca în timpul cel mai scurt să ia contact cu asociația — soră și să voteze un statut unic pe baza principiului descentralizării și chiverniselei proprii pe județ, regiune și țară*”.

Acest congres iubilar a fost onorat și de prezența dlui

N. Costăchescu, ministrul instrucțiunii publice, care cu aceasta ocaziune a rostit un lung și foarte luminos discurs; mult aplaudat de către învățătorii congresiști.

Nu putem să nu încreștăm aci și faptul mult îmbucurător, că adica din incidentul acestui congres iubilar, ținut în Alba-Lulia, s'a hotărât să se dea din fondurile asociației suma de 200.000 Lei pentru ridicarea căminului învățătorilor din acest județ, știându-se că pentru acest scop și secția județeană a făcut și face sforțări în adunarea de fonduri.

Cronicar

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

No. 2425—1929

Obiect: *Registre școlare.*

Am comunicat tuturor, prin-tr'un ordin special, modalitatea cum să se provadă școlile cu registre. Se vede însă, că nu am fost înțeleși deplin; de aceea venim din nou cu lămuriri, și anume: Registrele se găsesc la On. Minister în București, de unde nu se pot obține decât plătinându-se imediat. În urmare de geaba ni se cere ca să trimitem registre fără ca să ni-se alătore și costul lor. Impreună cu comanda registrelor să ni-se expedieze și costul lor, adaugând 30 Lei pentru cheltueli de transport și atunci le vom trimite registrele. Prețul registrelor e următorul: 1. Cataloage de clasă 6 Lei; 2. Matricole 20 Lei; 3. Condici de prezență 30 Lei; 4. Registre de intrare și eșire 30 Lei; 5. Condici de expediție 15 Lei; 6. Registre inventare 15 Lei; 7. Carnete cu adeverințe de permutare 30 Lei; 8. Condici de inspecții 25 Lei; 9. Carnete de instiințări de amendare pe autor 10 Lei; 10. Carnete cu certificate de clasă 30 Lei; 11. Liște de amenzi școlare 1 Leu; 12. Carnete cu certificate de absolvire a 7 clase 30 Lei; 13. Condici de prezență pentru grădinile de copii mici 12. Lei; 14. Situații școlare 1 Leu.

De altfel noi am mai publicat tabloul și prețul acestor registre.

Se pot procura registre și din comerț — bună oară Cooperativa Învățătorilor din Aiud. Vorbă e ca școlile să fie provăzute cu registrele necesare.

No. 3088—1929

Obiect: *Mutarea biroului Revizoratului la Alba-Iulia.*

Aducem la cunoștința tuturor, că biroul Revizoratului nostru cu 1 Octombrie a. c. s'a mutat în **Alba-Iulia — Cetate** — în localul unde era mai anii trecuți *orfelinatul*, iar în timpul din urmă „*Cercul de recrutare*“. Dela data sus indicată aci să ni-se trimită întreagă corespondența oficioasă.

Către școlarele primare rom. cat. reformate, luterane și evreiești din județ,

ad. No. 1321—1929

Obiect: *Darea de seamă asupra învățământului pe cei din urmă zece ani (1919—1929).*

Cu ordinul No. de mai sus — publicat în Amicul Școalei No. 16—1929 — am cerut să ni-se trimită până la 15 Iunie a. c. darea de seamă pe cei din urmă zece ani, pentru ca să putem întocmi monografia școalelor din județ. Spre cea mai mare surprindere am constatat, că acestui ordin al nostru n'a satisfăcut nici o școală minoritară. Nu voim să discutăm dacă e la mijloc rea voință ori o trecere cu vederea acestui ordin.

Ținem deci ca să reînnoim acest ordin cerând ca să se satisfacă în întregime până cel mult 1 Noembrie a. c.

No. 2500—1929

Obiect: *Biblioteci și material didactic.*

Am anunțat în mai multe rânduri că avem biblioteci și material didactic de distribuit. Puține școli s'au insinuat până acuma pentru a obține aceste lucruri. Invităm deci din nou școlarele cari n'au biblioteci și material didactic ca să ceară și le vom trimite.

Revizor, *M. Sasu.*

Către comitetele școalelor primare de stat.

No. 471—1929

Vă trimitem spre știre și executare copia ordinului No. 35255—1929 a On. Casa-Școalelor:

„Constatăndu-se că foarte multe comitete școlare rurale nu-și alcătuiesc bugetele la timp și mai ales nu-și trimit conturile de gestiune. spre verificare, la comitetele școlare județene respective și că această situație dăinuiește de ani de zile, avem onoare a vă face cunoscut că autorizăm pe Domnul Revizor Școlar din județul Dvs. să reție chitanțele de salariu ale secretarilor dela comitetele școlare care sunt în întârziere fie cu bugetele, fie cu conturile de gestiune.

„Pentru aceasta veți înainta de urgență la Revizorat un

tablou de toate comitetele care nu sunt la curent cu bugetele și conturile de gestiune, indicându-le anume pe ce ani din urmă trebuie să trimită la verificare bugetele și conturile.

„Revizoratul de comun acord cu Dvs. va fixa un termen în care secretarii vor fi datori să înainteze lucrările aflate în întârziere.

„După trecerea termenului fixat Revizoratul va scoate din statele de salarii pe secretarii rău voitori.

„De rezultatul prezentei dispozițiuni ne veți raporta cel mai târziu la 15 Noembrie 1929. Pentru Ministru: Indescifrabil.

ȘTIRI.

* Apariția revistei a întârziat din cauza că nu s'a putut ajunge mai de grabă la acord cu noul proprietar al tipografiei. De aci încolo va apare regulat săptămânal.

* La biroul Revizoratului nostru mai sunt 85 cereri de posturi de învățători. Aceste nu vor putea fi rezolvate favorabil, fiindcă nu mai sunt locuri goale.

* Biroul Revizoratului nostru va fi mutat la Alba-Iulia pe ziua de 1 Oct. a. c. Central University Library Cluj

* În fostul Palat administrativ din Aiud se va muta Biroul divizei Vânătorilor de Munte din Sinaia.

* În 28 Septembrie a. c. se va întruni comisia medicală de pe lângă Inspectoratul regional — Sibiu

Examenul excepțional de definitivat, fixat pe 20 Septembrie a. c., a fost amânat pe ziua de 25 Octombrie a. c.

* Conferințele generale, fixate pe 1—3 Sept. a. c. au fost amânate și se vor ține mai târziu.

* *Chitanțele de pe luna Septembrie s'au expediat titularilor în ziua de 24 l. c.*

* *Învățătorii titulari provizori și cei numiți în mod provizor, cari n'au putut fi luați în statele de plată de pe luna Septembrie a. c. urmează să-și primească salariul în luna Octombrie pe tot timpul servit.*

Cărți și Reviste.

E Chencinschi: *Problemele supravegherii învățământului.* Prețul 70 Lei. Editura, Tipografia Națională G. Matheiu, Bistrița.

-- Transilvania. Este o carte interesantă, în care autorul tratează cu măiestrie mult discutata problemă a controlului școlar.

„Cooperativa Invățătorilor **Județul „Alba” AIUD.**
 Librărie, Papetărie și Manufactură.

Domnule Director **!** Invățător

Având în vedere începerea anului școlar cu onoare Vă atragem atențiunea asupra secției noastre de librărie, care este cea mai bine asortată cu *toate manualele de învățământ* și rechizitele de școală, — birou și imprimate școlare.

Cumpărând direct dela editurile și fabricile cele mai însemnate, cantități foarte mari de tot soiul de caete, rechizite școlare și de birou, ne aflăm în plăcuta situație de a Vă vinde calități mult superioare, cu prețuri mai eftine ca ori unde.

Nu cumpărați deci de ori unde calități inferioare cu prețuri mari!

Cereți dela noi cu toată încrederea orice articol apărținător secției de librărie și pelângă, că veți fi servit prompt *spriginiți și comerțul Român și Instituția care este și a D'Voastră.*

Orice marfă ce nu Vă corespunde o primim înapoi!

La cărți și rechizite școlare cumpărate contra plată sau ramburs, Vă acordăm 10% reducere!

Vă atragem atențiunea în special asupra caetelor noastre, cari au o execuție foarte frumoasă ca exterior, cu copertă groasă și cu foi din hârtie velină, în toate filagele începând cu 6, 8, 10. etc. în toate liniaturile; dictando, caligrafie, aritmetică și albe, cu prețurile începând dela Lei 1, 2, 3 etc.

Iată tabloul sumar al manualelor aflătoare în depozitul nostru:

1. **Abecedare:** Dr. Stroia — Crișan și soții; Petrescu — Dan; Stan — Ciorănescu; Dulfu — Cristescu; Chelaru — Ghiață; Nisipeanu.

2. **Cărți de cetire pentru cl. II—VII:** Petrescu — Dan; Dulfu Chelaru; Sadoveanu — Stan.

3. **Gramatici:** Petrescu — Dan; Spulbereanu; Gărboviceanu — Chelaru.

4. **Aritmetici:** Petrescu — Dan; Dulfu, Biciulescu; Spulbereanu.

5. **Geografii:** M. Sasu (Geogr. jud. Alba); Petrescu — Dan; Dulfu — Cristescu; Costescu — Stoinescu.

La cerere putem servi și cu manuale de alți autori.

Rugându-Vă pentru sprijinul prin Onoratele D'Voastre comande, Vă asigurăm, că le vom efectua spre deplină mulțumire.

Vă salutăm cu toată stima.

Cooperativa Invățătorilor
AIUD.